

Orkuprísur og framleiðsla

TAÐ er einki dulsmál, at føroyski orkuprísurin er millum teir hægstu í heiminum. Hetta hava serliga okkara fiskavirki leingi sannað. Ravmagnið, sum er ein sera týðningarmikil partur av framleiðsluni á teimum 21 flakavirkjunum og øðrum virkjunum kring landið, er nú aftur komið í fokus. Landsstýrismaðurin í fiskiídnaðarmálum sigur við Sosialin í gjár, at orkuprísurin má niður í ein triðing. — Vit kunnu ikki standa modell til, at okkara framleiðsluvirki fara í knús, m.a. orsakað av einum alt ov høgum orkuprís, sigur landsstýrismaðurin. Hann heldur fyrri, at orkuprísurin má lækka við millum 60 og 70%.

ORKUPRÍSURIN er av og á kjakevni í fjølmíðlunum og á tingi. Tað eru helst tvey flestu, sum taka undir við landsstýrismanninum, nú hann vil hava

orkuprísinn at lækka. At okkurt má og skal henda her og nú. Nú friur vøruflutningur verður millum Føroyar og stóra EF-marknaðin og okkara virki skulu til at kappast við virki í EF á jøvnum fæti, ber ikki til, at ídnaðurin í Føroyum skal knúgva undir einum alt ov høgum orkuprís.

TANN sannroynd at vit føroyingar nú í meira enn 20 ár hava útflutt rávøru og hálvliðna vøru til útlendið, er ikki sørt skelkandi. Men tað sýnast nú at vera kreftir her á landi, sum vilja broyta hesa skeivu gongd, soleiðis at allur fiskurin verður liðugtviðgjørdur í Føroyum. Stjórin í Føroya Fisksølu sigur við Sosialin í gjár, at vit mugu til at góðska allan fiskin her á landi, og hetta er so eisini málið, sum landsstýrið hevur sett sær. Hesum kunnu vit bara taka undir við.

MEN við hesum setningi eru ikki allar súðir syftar. Tí her kemur júst tann høgi orkuprís-

urin inn í myndina, sum ein avgerandi forðing. Skulu vit til at fáa gongd á framleiðsluhjólini á øllum okkara fiskavirkjum og framleiða liðugvøru heldur enn hálvliðna vøru, so fer orkutørvurin at verða størri enn nakrantíð. T.v.s. at meir-góðsking er tætt tengd at spurninginum um orkuprís. Hetta má so vera ein spurningur, sum okkara myndugleikar taka upp á hægsta stigi. Teir mugu til at kanna, hvussu tað ber til, at SEV ikki er ført fyrri at lækka prísinn til framleiðsluvirkini. Hvussu tað ber til, at ein almennur stovnur, sum er farin undir eina risaútbygging fyrri milliardi av krónum, ikki kann selja orkuna bíligari. Tær ovurstóru íløgurnar í orkuframleiðslu her á landi mugu onkursvegna siggjast aftur á prísinum. Ella er veruliga talan um orkuútbyggingar, sum eru so mikið kostnaðarmiklar og skeivar, at hesar als ikki hava fyrri eygað at gera tað bíligari hjá okkara ídnaði at keypa orku!

VIT eru mong, sum ynskja at frætta meira um orkuútbyggingarnar hjá SEV, hvussu nógv hesar hava kostað higartil, hvat tær geva av orku, og hvørjar ætlanir SEV hevur við víðari útbyggingini í Eystur-oyinni og aðrastaðni. Tað kann tykjast at vera so lætt bara at krevja ein lægri orkuprís. Men tá vit ásanna, at verandi orkuprís til okkara framleiðsluvirki er alt ov høgur, og vit um somu tíð vilja fáa gongd á góðskingina, so mugu vit til at tengja spurningin um orkuprís og framleiðslu saman við størri álvara enn fyrr. Landsins hægstu myndugleikar eiga at hyggja nærri at, hvussu tað ber til, at SEV krevur so høgan orkuprís av fiskiídnaðinum og øðrum virkjunum, og um hetta eisini verður gongdin í framtíðini, tá vit skulu til at kappast á jøvnum fæti við fiskiídnaðin í EF.

sosigaley

Dimmalætting
14. SEPTEMBER

DAGBLAÐIÐ
14. SEPTEMBER

14. SEPTEMBER

FRU FØROYAR
14. SEPTEMBER

FFFA-blaðið og figgjarið

Nýtt nummar av FFFA-blaðnum er útkomið og í oddagrein skrivur blaðstjórin um figgjarið og uppskotid. Har verður m.a. víst á, at Føroya Fiskimannafelag hevur ávarað landsstýrið móti at nerta við innviðstrygdina hjá fiskimonnum, og Føroya Arbeidarsfelag hevur ávarað móti at samtykkja uppskotid, tí tað fyrst og fremst kemur at elva til uppáttur stórra arbeidsløys og týngri byrðar hjá teimum veitkarum í samfelagnum. Blaðið skrivur:

„Nú er so bara at vona, at politikkurur eru sína uppgáva vaktsamir og ikki bert hugsa um at nerta at sær og sínum.

Í viðmerkingunum til figgjarið og uppskotid segði Jógván Sundstein, figgjarmálaráðgjafi, at ein ávís buskuparlig framgongd hevur verið nú í heryst, og í einum av samgongublaðnum um dagarnar, sigur ein av landsstýrismanninum í

Tinganesi, Svend Aage Ellefsen, at teir nú eru ávegis einum „málsetningi“, og at tann politikkurin, sum hevur verið ríkin seinastu tvey árini, gevur útsátt.

Føroysk verkafólk og fiskimenn spyrja: Hvar eru útsáttin og hvar eru báðarnar?

Tá ið fólk hava lisið greinina á bls. 2 og 3 um lögtings- og landsstýrismanna lønir saman við viðtøking, neyðdarformanspening og fundarpening annars, munnu tey skilja Jógván Sundstein og Svend Aage Ellefsen, hvussu tað ber til, at teir kunnu siga, at ná gongur betur og hesin politikkurin, ið ferdur verður, gevur útsátt.

Já, sanniliga, hesir hava onga neyð — als ikki.

Men hvussu er soðan átt í samfelagnum, har fólk neyðast at fara frá hús og heni orsakað av óvanaligari stýring og arinidaleysum spurningum á økjum, ið ríka tey veitkaru í samfelagnum

harðast.

Hetta skal á vera ein áheitan á tingið um at geva landsstýrismann figgjarið aftur í hendið!

Hvørki meiri ella minni.

Greinirnar sípað verður til smúga seg um sam-sýningar, lögmaður, landsstýrismenn og lögtingsmenn fæa. Tað er gott at siggja, at tað eru kritiskar ræddir frammi í tí kjaki, sum er um figgjarið. Tað er gott at vit hava fingið eitt FFFA-blað, sum er við til at birta uppundir tað so týðningarmikla orðaskiftið í samfelagnum. Vit kunnu taka undir við nógvum av tí, sum verður ført fram í blaðnum, men máti skal vera við. Ein fær til tíðir varhugan av, at blaðstjórin, sum er fyrrverandi blaðstjóri á málsgagninum hjá tjóðveldisflokkinum, ikki hevur slept sínum gamla tjóðveldiska penni, sum einamest hevur verið baðsáður javnaðarflokkinum. Hesin sami -v. hevur verið ein av herviligastu

og argastu figgjindum javnaðarflokksins. Tað skal hann sjálvandi hava loyvi til, men spell er tað, at hann nú skal sleppa at brúka blaðið hjá fiskimonnum og arbeidsmönnum at halda fram við síni miðvisu herferð móti javnaðarflokkinum. Henda meting okkara hevur einki við blaðið sum so at gera og tað blaðið stendur fyrri. Har eru vit í mongum á einum máli. Men henda atfinning okkars er vend móti oddagreinskrivarunum ut frá okkara illgruna um, at hann í veruleikanum ikki hevur gloymt sína fortíð sum blaðstjóri á 14. Septemb-er, men framvegis brúkar sama penn burturav og miðvíst til at leggja eftir javnaðarflokkinum. Høast FFFA-blaðið skal verja fiskimannin og arbeidsmannin, so eigur tað ikki at gerast eitt amboð hjá einstökum personum, sum bert vilja eitt, og tað er at finnast at javnaðarflokkinum.

Alivinnan

Alivinnan varð nógv umrødd undir figgjarið og uppskotid, og vóru menn samdir um, at henda vinnan hevur sera stóran týðning fyrri landið, ja, onkur tok enn til, at vinnan í dag í veruleikanum er vordin ein av okkara høvuðsvinnum. Vist varð á, at vinnan er við at liða rentudeyðan, tí hon hevur alt ov dyra figging. Tað er greitt, at alingin er komin fyrri at verða. Vit verða nú noydd til at gera okkum greitt, hvussu henda vinna skal mennast á bestan hátt. Tað ræður so sanniliga ikki bara um at skapa vinnuni betri figgingarumstøður, men her má vinnan eisini taka í egnan barm og arbeida professionelt. Tí í alt ov stóran mun siggja vit, at menn fara í gongd við aling uttan at hava ta neyðuga innlitid í eina so viðkvæma og nýggja vinnu sum alingin er.

Vit mugu handfara hesa vinnu við størri umhugsan og professionalismu. Vit hava her við fisk at gera og umhvørvi. Tað vit í veruleikanum gera er at leggja upp í vistfrøðiskipanina. Vit seta út fisk í alingar. Tvs. vit ala fisk í einum ónatúrligum umhvørvi. Henda sannroynd krevur av okkum, at vit eru ansin og vita, hvat vit hava at gera við. Tað má og skal vera abyrgdin hjá alarunum at ansa eftir ikki at hava av nógvan fisk í alingunum, ikki at brúka av nógvi fòður osfr. Halda alararnir seg ikki til hesar grundreglur, so mugu teir eisini sjálfir taka avleiðingarnar. Men vandin er størri enn so, tí vitis alari ikki ansni, so kann hetta forkoma øðrum alarum við. Tí mugu krøvini til betri figging standa mat við neyðugu professionalismuna í alivinnuni.